

Az öreg Szeged.

Mulatóhelyek és egyébek.

Irta: Cserzy Mihály.

(Folytatás.)

(9) Legkimagaslóbb politikai csinytevése volt a Kis Kaszinó aranyifjúságának az a nagy és merész tüntetés, melyet 1860-ban Nagy Sándor *Szluha* Gusztival (később Szeged város főkapitánya), Bakai Nándorral és a melléjük csoportosult színészekkel, fiatalsággal rendezett. Hírül vették ugyanis, hogy *Jombart* Emilnek, az utolsó szegedi megyefőnöknek tiszteletére fáklásmenetet akarnak rendezni a „császári beamterek” és a német bürgerek közül többen. A kis kaszinóbeliek erre elhatározták, hogy ezt mindenáron meg kell akadályozni. Előbb fölkeresték a „józanabb” bürgereket, hogy álljanak el szándékuktól, ott azonban dölyfösen azt válaszolták:

— Nem lehet lemondani!

— De kell . . . Követeljük!

— Most már azért se! — ütötték mellüket a nyakas bürgerek.

Nagy Sándor erre fölkiáltott:

— Nohát megmutatjuk, hogy azért se lesz belőle semmi.

A véletlen is pártjukra állt. Amig javában tanácskoznak a fiatalok, beköszön hozzájuk egy markos paraszt:

— Adj' Isten!

— Adj' Isten.

— Ki vöszí át tülem ezöket a gyertyákat é?

Nagyot néztek a vezérek, köztük Nagy Sándor jogász, akit „Kis Petőfi” névvel tisztelt meg a nép, továbbá Bakai Nándor, az egykori iparosból lett országgyűlési képviselő és az azon időbeli szintársulat jelesebb művészei közül többen.

— Ki küldte kendet ide?

Egy német kereskedő nevét akarta kinyögni a magyar, azonban nem forgott megfelelően a nyelve.

No mindegy.

— Gyerünk csak erre — mondták neki és a paraszt fogta a talicska fáklját, ment a vezetője után.

Le a Tisza szélére.

— Igy ni. Ide öntse kend bele.

— A Tiszába?

— Hát. Oda, oda . . .

— Beleönthetem, ha ugy parancsolják.

Bele is öntötte.

Jött azután a másik magyar. Azt is levezették. Az is beleeresztette a fáklját a Tisza vizébe. Mikor újra előkerült a markos paraszt, elővette a jobbik esztét és fölökösítette az úrfiakat:

— Itt is jó helyön lösznek ezök kéröm! Minek toljuk a Tiszáig — mutatott az öles árokra, ami a Kaszinó oldala mellett húzódott a kis utcába.

— Jó. Hogyne.

Jött azután a bamba „bürger” népség, hogy rendezze a dolgát, a fáklásmenettel járó tennivalókat. Hát kevésbe mult, hogy kövé nem meredt, mikor értesült az ifjúság csinytevéséről. Fáklyát persze nem lehetett csak ugy kommandószóra előrántani, mert mindössze két mézeskalácsos volt Szegeden, kiknek hetekig tartó munkájukba került az ilyen nagyobb megrendelésnek az előállítása.

Nem volt mást mit tenni, mint följelenteni a „petyár” napszamosokat. De hol voltak ezek! . . . Az ifjúság kifizette őket, aztán eltűntek. De nem is lett volna tanácsos nagyobb kalamajkát csinálni a dologból, mert már kora délután gyülekezni kezdett a nép a Kaszinó körül és ki bottal, ki meg más egyébbel föl volt fegyverkezve.

Folytatjuk.)

SZINHÁZ, MŰVÉSZET

Országos Petőfi ünnepély. A homokbelepte város színházkapuján két magyar nagyság döngetett be hozzánk: *Petőfi* és *Jászai Mari*. A magyar költészet és színművészet legnagyobbjai. Érkezésükre *felocsudta szemét a szunnyadó város, felnyitotta szívét, megpirosította arcát: megdagasztotta magyar büszkeségét: egyik magyarságát . . .*

Kedden este ünnepelte az *Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület* a *Petőfi-társaság* részvételével *Petőfi* születésének százéves évfordulóját. Az ünnepélyen szerepelt *Jászai Mari* nagyasszony is, ki egyben ötven éves színészi jubileumát ünnepelte. Szereplése legszebb dísz volt az ünnepségnek.

Elfogódottan vettük a Nagyasszony legteljesebb magyar művészetét jelentő szavátát, a legmagyarabb költő legragyogóbb költeményeit. Lelkesedésünkbe mégis keserűség is vegyült — ki szabadulhatna ma a magyar keserűségtől. Valamikor *Petőfi* dalai formálták az érzéseket és az embereket, magyar művészet ihlette a költőket, magyar öntudat, magyar erények vitték a nemzet jó sorsát . . . *Petőfi* dalai emlékeztettek a boldogabb multra, s felidéztek a jelen szomorúságát. Megmutatták számtalan bűneinket.

Jászai Mari *Petőfi* szavatai az elkövetkező nagy munkáért áldozatra szentelték az ünnepélyt. M. K.

A löcsei fehér asszony. Diszeloádást hirdetett március 15-ére a városi színház és valóban dísz előadásban volt részünk. *Faragó Jenő* és *Barna Izsó* próbálkoztak meg a nagy regényíró munkájából drámát csinálni. Nem köszöni meg senki azt az igyekvésüket. Sőt: nem volna szabad *Jókai* zsenijét szabad prédára dobni, hogy avatatlan kezek paródiát csináljanak művészetéből. A hét képbe összezsúfolt történet megcsonkítva, eredeti szellemétől megfosztva került elénk fűszerezve igen gyenge összeállítású muzsikával. A táviró stílusban feltalált regény alakjai hasonló módon játszották meg szerepeiket. *Andrássy István* férfias alakját *Hajdu* alakította oly gyermekgyedéllyel, amely sok alkalommal hangos derűtséget keltett. *Géczy Juliannát Kónya Gizi* talán jól alakította volna, ha egyáltalában lett volna mit alakítania. *Korponay kapitány* szerepében *Gáspár* keltett némi illuziót. *Bardócz Rózsa* szép fejlődését a „diszeloádás” ellenére is rokonszenvvel fogadta a közönség. *Kátmán Sári, Máthé László* láthatóan szenvedve mentették a bemutatót. A rossz darab felszínre vetette a rendezés minden tehetetlenségét. Több drasztikus hiba között szerepelt egy hangnélküli ágyú is, amely annál hangosabb viszhangot keltett a közönség körében, minél mélyebben hallgatott, — ha lőttek belőle. A tizenhatszázad század nyalka kuruc legényeit — esukaszürke bricsesz nadrágba és előírásos bakazubbonyba öltöztette a rendező. A színház március tizenötödikéje nem tudott lelkesíteni. Mégis legalább ne csinált volna karrikaturát abból, ami még értékes és szép a magyar irodalomban.

m. k.

Telmányi Emil hangversenye. A Tiszazálló zsufoálásig megtelt nagytermében f. hó 14-én délután legszebb sikereinek egyikét aratta *Telmányi Emil* hegedűművész. A kritika csak a legnagyobb dicséretet nyújthatja zenére tökéletes művészetéért és technikai tudásáért.

A műsor kiemelkedő számaiban:

Mendelsohn: Hegedűszerzeményét mély átérzéssel adta elő a művész s lendületes virtuozitással suhant át a cadenciákon, ezer új szépségét tárva fel a versenyműnek.